

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто пошт. шад. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місцеві 5-00 зод.
Часткові 15-00 „
Почтові 30-00 „
Річні 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословаччини 30 ч. к.
— в усіх інших краях по
750 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Нині в Театрі Різнородностей в год. 8-мій вечір

За сотини можна знаменито забавитись на повній несподіванок комедії

Ціни найнижчі!

Любов і лютерія! — Як виграти на лютерії багату жінку?

„ЧОЛОВІК 300.000“

Новий уряд Польщі?

У варшавських політичних колах кажуть, що ще перед скликанням сесії сейму, а саме 20. жовтня утвориться новий уряд. Основуватися буде, мовляв, цей уряд на позапалковничківському чиннику та займеться передовсім господарськими справами. У складі нового уряду будуть

неменші зміни, як у складі нового сейму та сенату. Та до нового уряду ввійде напевно дотеперішній міністер закордонних справ Бек і міністер внутрішніх справ Косціалковський. Головою уряду буде мабуть така особа, що досі не була при кермі уряду.

Протест Злучених Держав проти Комінтерну.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Державний департамент Зл. Держав вислав до уряду СРСР енергійний протест проти деяких виступів на ост. конгресі комінтерну в Москві, де делегати уклали програму праць компартії на будуче. Департамент заявляє, що уряд СРСР зломив свої зобов'язан-

ня, які поробив при відновленні дипломатичних взаємин між обома країнами, та підкреслює, що правильні приязні взаємини залежать від виконання взаємних зобов'язань обох держав не втручати у внутрішні справи другої держави.

Три славні італійські летуни згинули в катастрофі.

РИМ, ПАТ. Підчас міжнародних летунських змагань званнях Радун дель Літоріо, що почалися 24. серпня, з неустійливої досі причини один літак упав біля місцевості Отіліо. Всі три летуни Сесастіано Бедендо, Джованні Тесоре та Вікентрі, одні з найславніших, згинули на місці.

Змагання Радун дель Літоріо ідуть на шляху більшому як 2.000 км. і є однією з найбільших летунських конкурсів в Італії. Почалися були ц. р. при участі 52 італійських, 18 французьких, 1 англійця, 1 бельгійця, 2 австрійців, 1 швайцарця та 3 чехів-летунів.

Бійка німецьких новобранців із чехами.

ПРАГА, ПАТ. „Моравська Орліце“ повідомляє, що в Брні почався суд. розправа проти новобранців німецької національності, обвинувачених у нападі та побитті новобранців чеської національності та що висловилися образли-

во про чеський нарід. Чеські новобранці втікли з місця бійки та просили помочі в жандарміях. Розправу відложили для переслухання дальших свідків.

Після залізничної катастрофи біля Львова.

Як ми вже вчора повідомляли, прийшло до катастрофи поїзда швидкого поїзду зв. „Норд-Експрес“, що курсує між Берліном і Букарештом. До катастрофи прийшло на терені села Рудно біля Зимної Воли в год. 0.20 наслідком розкручення шин. На місці катастрофи в суботу вів слідство прокуратор Прахтель-Моравянський.

Спальний вагон, що був з'їздив передом зі шин) ост. на шинах, а чотири румунки, які були в ньому, опали так твердо, що навіть не пробудилися. Львовомотів, як віхала була на критичне місце, зісунулася зі шин, їхала кількадесят метрів порогами і тягла за собою вагони. Ті порogi повертали колеса вагонів і потріскали вагонів.

Сила, з якою вагони пересувалися по порогам, була така велика, що наші під порогами разом зі шинами усунулися на беріг залізничного плянту. Другий службовий віз, т. зв. бранкард, як уковався з насипу, перетяг подвійний телеграфічний стовп і перервав телеграфічну злучку. Віз цей перевернувся колесами до гори.

Поїзд не був освітлений газом, лише електрикою, тому не прийшло до ще страшнішої катастрофи, бо вибух газу міг спричинити страшні наслідки.

З Кракова прислали спеціальну візду, якою вагони підносять на шини. Роботу над приверненням шляху до порядку закінчать у понеділок вночі.

Табор КАУМ на Соколі біля Галича.

До дуже відомих рис українського життя належить брід зацікавлення до таборництва. В тому часі, коли у інших народів твориться дуже багато таборів, де молодь виховується на основі найкращих зразків у нас чим рік, тим менше таборів; а як ще й де зацікавилися, так учасників брали.

Щоб цьому хоч частинно зупити, АЕН. Рада КАУМ улаштувала цього року табор високошкільної молоді на Соколі біля Галича в часі від 9. 7. до 1. 8. ц. р.

Цей табор був подуманий як інструкторський, себто в ньому мали вишколюватися будучі працівники центральних установ КАУМ.

Провідником цього першого табору КАУМ був п. Василь Гайбошицький, духовником о. Михайло Гайрилик, деканальний асистент КАУМ брідського деканату. Хоч була часто непогода, табор пройшов із повним успіхом. Перш усього в ньому був сильніше зазначений релігійний момент, бо таборники власними зусиллями поставили каплицю в лісі біля табору, де щоденно рано відправлялася Служба Божя із відповідною гомілією, а ввечері молебень.

У неділю і свята весь табор ішов до своїх церков, де таборники канцеляр підправляв Службу Божу, проповідував, а хор табору співав. Провідник канцеляр загалом собі похвалив цілого громадянства, так, що часто з'являлись застани сес-

лях різних суміжних сіл із проханням відправити їм Службу Божу та виголосити проповідь.

Табор відбув три ватри, які зосередили сотні гостей із Галича і цілої околиці. Головною метою ватри було відтворити давню славу князю традицію, бо саме на місці, де розмістився табор, пався давній город Галич із своєю світлою сторінкою нашої історії. І місцева інтелігенція, і селянство, яке тут є дуже культурне, ставало до табору незвичайно ввічливо. Були випадки, що селяни, бачучи момент піднесення жовто-блакитного прапору із знаменем — Хр — на високу щоглу, із зворушення плакали.

В неділю 28. липня заходом табору відбулася в Галичі академія в честь Митрополита, яка пройшла із повним успіхом.

Закінчення табору відбулося в Підлюті. Всіх таборників прийняв Достойний Ювілат на спеціальній авіації, де провідник подякував Митрополитові за світлий провід молоді, для якої його світляна стіль є взором. Побіч величавих заслуг Митрополита гідне завагає в його замишленні до традиції, що для організації КАУМ є великою працею. Закінчення табору відбулось біля палати Митрополита в приязні Ювілата і Преосв. Нірарія, а гомін таборної суїми розносилися відпоном по верхах Бескиду і звівав таборників кінець табору.

„Вбийте ворога“.

РИМ, ПАТ. Перед виїздом до сх. Африки Мусолініві сини Віторіо та Бруно були на відчиненні нової домівки спортивного т-ва Паріолі, якого головою є Бруно Мусоліні.

Секретар фашистської партії Отараче після відчинення нової домівки т-ва дав синам Мусоліні два револьвери та при цьому сказав: „Вбийте ворога, коли він зможе виконати замах на ваше життя!“ Описав Отараче поцілував обох братів і зазначив, що зброю, яку беруть зі собою до сх. Африки, жертвував їм секретаріат фашистської партії.

СЕНАТОРИ І ПОСЛИ НА МАНЕВРАХ.

РИМ, ПАТ. У великих піви. маневрах, що почалися 25. серпня опівночі в районі Болцано, бере чинну участь, крім шефа уряду та віцеміністра війни Баїстрокі, тринадцять членів уряду та 40 сенаторів і 200 послів у характері старшин резерви.

РИМ, ПАТ. Підчас піви. італійських маневрів поручили якнайменше освітлювати міста й містечка, а деякі дороги замкнули для авт. руху.

На терен маневрів приїхали військові місії із закордону та військові аташе всіх амбасад при Квіриналі. В маневрах бере участь із одного боку 20 дивізій, з другого 10. Фронт „червоних“ тягнеться від долини Адижі до Валь ді Соле.

Гітлерові зоперували горло.

БЕРЛІН, ПАТ. Нім. Інф. Бюро повідомляє: Канцлер Гітлер неадужав весною ц. р. на хрипку, яка головню далася йому в знаки підчас ост. промови в райхстагу. Проф. д-р фон Айкен ствердив, що причиною хрипки був поліп у голосових струнках. 23. травня усунув оперативню поліп і голос канцлера вернувся до нормального стану. Оглядини ствердили, що голосові струни є в повному порядку.

Англіїці не покидають Абіссинії.

ЛІОНДОН, ПАТ. Рейтерова агенція повідомляє, що британські громадяни вже дістали приказ евакуувати Абіссинію. Поручили лише англійським місіонарям, які є в далеких сторонах краю, щоби відійшли до осередків. У британських військ. колах з'являють, що не передбачається ніяких пересушень у військовому летунстві в зв'язку з італійсько-абіссинським конфліктом.

ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТ ДО МОЛОДІ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Президент Рузвельт виголосив через радіо промову до молоді, в якій взивав до єдності та піддержання нового устрою в Зл. Державах. Ми повинні — сказав президент — пристосувати наші ідеї до фактів сьогоднішньої доби й такі приписи не є святі, зате святі повинні бути принципи. Я вірю, що нове ам. покоління змагатиме до достатку для всіх а не до надмірного збільшення багатства для деякого.

БОЛЬШЕВИКИ СХОПИЛИ ТРЬОХ МАНДЖ. ГРОМАДЯН.

ТОКІО, ПАТ. Аг. Рейно повідомляє, що 18. серпня біля Гсіаю-Чав на кордоні Пін-Чінь пропали три громадяни Манджу-Ко; схопили їх мабуть большевицькі воїни. Манджурське м-ство закордонних справ веде слідство.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— У Ванділі (Дол. Надренія) завалилася під час бурення дому стіна та придавила робітників: одного вбила, одного тяжко ранила.

— Англійська влада буде на острові Мальті схиляти проти летунських нападів.

— Данська воєнна фльота відвідала Гельсінґфорс, приїхало 6 торпедовців; до Риги шість одиниць воєнної фльоти, в цьому 5 підводних човнів; до Таліна 3 торпедовці й одна канонірна оборони побережя.

— Мурини острова Куби не згодні на пропозиції гарлемських муринів зорганізувати поміч для Абіссинії. Маємо досить клопотів з себе — сказали — швидко їх шукати доїдале.

Нова тактика комуністів.

Повних три тижні, бо від кінця липня до 20 серпня ц. р. йшли тайні наради VII. конгресу комінтерну у Москві. Тому не завадить пригадати ближче новій тактиці комуністів, яку намітив VII. конгрес.

Нова тактична програма комінтерну передбачує „політичне й організаційне об'єднання комуністів зі соціалістами“, щоб увільнитися від клішيه ізоляції, до якої довела пролетаріат міжнародна політика співпраці соціал-демократії з буржуазією, як це заявив новий генеральний секретар виконавчого комітету комінтерну Димітров, права рука Сталіна.

Крім тісного союзу і співпраці зі соціалістами зяяких відтінків комуністичний синодріон — конгрес комінтерну — наказав приховати роги комуністам в цілій західній Європі та алагіднити непримирливе гасло соціальної революції, щоб прикрити радикальні слогани міщанства та інтелігенції до свого руху, не зрікаючись при тім зовсім своєї головної мети: світової революції та „ушаснялення“ людства совітським ладом. Одночасно комуністи дістали приказ виходити до католицьких організацій, щоб розсаджувати їх із середини. Комуністам наказано, щоб у поширванні безбожницької пропаганди були менше загонові і таким чином не відштовхували від себе маси вірних. Одним словом комуністична верхівка сподіється, що приховавши свої непримирливі гасла соціальної революції, використає теперішнє напружене положення в Європі, щоб не тільки не допустити до ізоляції СССР, але знищити найнебезпечнішого свого ворога: гітлеризм у Німеччині.

Вихідною брамою проти Німеччини має бути Франція з майбутнім „людським урядом“, ясна річ, під проводом комуністів. Тому комінтерн наказав своїм агентам у Франції: комуністичному послові Кашенові, адв. Торесові (відомому обо-

ронцеві жиди Шварцбарта, висланника большевицького уряду, на приказ якого був 26. травня 1926. р. бл. п. отримана С. Петлюру), щоб за всяку ціну удержати теперішню комуністично-соціалістично-радикальну коаліцію „Народний Фронт“. Сподівання комінтерну зводяться до того, що при допомозі „нового майбутнього уряду“, який створить „легально“ „Народний Фронт“, вдасться довести у Франції до суспільного перевороту на большевицький аразок у Росії.

Тому не диво, що нова тактика комуністів викликала велике враження у Ватикані. Представники ватиканської дипломатії, озброєні двотисячелітнім досвідом, з острахом говорять про „пайність“ сучасних дипломатів західно-європейських держав, які багато обіцяють собі від мирної співпраці в СССР. У Ватикані сподіються, що ще „цього року“ дійде у Франції до вирішної розгрівки між французами „націоналістами“ і тими, які понад інтереси нації ставлять „пролетарську“ масонську солідарність.

„Народний Фронт“ у Франції є для Ватикану здійсненням тісного союзу між Великим Сходом і другим та третім Інтернаціоналом, які є найбільшою небезпечкою для католицької Церкви.

Положення сучасної Європи тим трагічніше, що найсильніший матеріально суперник комінтерну, націонал-соціалістична Німеччина, входить впрямую на шлях засадничої боротьби з католицькою Церквою. Вдається цю внутрішню боротьбу в Німеччині припинити і зліквідувати — про що ще нині Ватикан не втратив надії — тоді скоріше дійде до розгрівки з комунізмом не тільки в західній Європі, але і на Сході Європи, себто на наших землях. Ожидана акція комуністів в західній Європі розяснить тільки суть большевизму і приопішить вирішний бій з комуністами, які кидають тепер усі свої сили, щоб опанувати Європу.

Як осушують Полісся?

Кілька цифер з великих плянів.

Про осушування Полісся говориться дуже багато, а проте ледви чи хто знає, як насправді виглядає ця справа. Тимто й цікавий буде для наших читачів жмут етих інформацій, що їх беремо з офіційних статистик про цю незвичайно важку з погляду економічної вартості проблему.

ТРОХИ ГЕОГРАФІЇ.

Етнографічне Полісся — це велетенський шмат землі, що лежить обабіч ріки Прип'яті, в доріччі Німану й Буга й на заході має границею Буг, на сході — Дніпро. Простір тієї етнографічної країни — 100.000 кв. км., з чого в Польщі менш-більш 50.000 кв. км., що дає 5 мільонів га й одну сему простору Польщі. Простір Полісся о-

так більший, як Литва, Латвія чи Бельгія. Політично творить Полісся окреме воевідство з осідком у Бересті над Бугом.

В тій частині Полісся, що під Польщею є багон, мочарів і підмокліх ґрунтів яких 2 мільони га (40 проц. всього Полісся), з чого 30 проц. лісу, теж підмоклого.

Початки осушування Полісся датуються від 18 в., коли почалася будова каналів Князь і Огіньський; в 19 в. прокопано теж багато каналів, над будовою яких працювала експедиція ген. Жилинського. На жаль москалі не дбали, щоб відходні канали були в належному стані й вони здебільшого у війні знищилися та вимагають тепер основної перебудови.

Разом з будинками горить хатня обстановка і господарські знаряди, тому

обезпечуйте від огню
весь свій живий і мертвий інвентар на повну вартість тільки в одинокому українському Товаристві взаємних обезпечень „ДНІСТЕР“, у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

ШОЙНО ВІД 1928 Р

Польща виробила пляни осушувати Полісся дуже широко, але почала переводити їх у діло шойно у 1928 р. й так, що ґрунти комасовано, а на скомасованих ґрунтах витичуються рови, за пляном основного осушування Полісся. Ці тільки частина пляну: охоплені цими основними ровами частини мали б бути подрібно меліоровані, накладаючи отак густішу сітку ровів на ціле Полісся. Основні рови викопують що 600 м. і будова їх дуже дорога, а кошти їх покриває держава при допомозі Водно-меліораційного Уряду при воевідстві в Бересті, що й кермує цією справою.

До 1934-35 р. охопила ця меліорація простір 284.737 га, на яких запроєктовано 6.343 відпливних каналів. З цього виконано у практиці строення мало: всього 723 км. на просторі 41.933 га та доведено до ладу 518 км. давних каналів.

До 1931 р., отже в літах 1928-31, меліорація Полісся йшла виключно коштом держави. А виконувала їх Дирекція публичних робіт. Ця установа почала працюю, але не найшла допомоги ні в самоврядуванні ні в зацікавлених і вичерпавши призначені для цього фонди, припинила свою діяльність. Чергові три роки на Поліссі ніхто й пальцем не кивнув у справі відновлення і шойно 1934 р., коли урухомлено Фонд Праці, як державний фонд, та коли до співпраці призначено самоврядування й шарварки, праця почала йти інтенсивніше.

Під сучасну пору відводнюють Полісся у п'ятьох місцях: в кобринському пов., де відводнюють зовсім забатнені новосільську та дивинську гміну (досі 12 км.), в пов. Пружани, де регулюють ріку Вінець, щоб відводнювати всю її околицю, зокрема простір гміни Сиховичі (досі 30 відс. пляну), в пов. Дорогичин, в якому регулюють на просторі 100 км. ріку Неслуху і її долину, в коширському пов., регулюють 53 км. каналу Прип'ять-Камінь Коширський (30 відс. готовий) та над рікою Коростенкою, яку мають урегулювати на просторі 48 км. (досі яких 15 відс.).

Незалежно від цього пляну, виконують відводнювання і самоврядні уряди, що до 1934 р. прокопали 213 км. ровів.

КОШТИ Й КОРИСТИ.

Кошти відводнювання покриває в 40 відс. держава, в 40 відс. самоврядні уряди, решту — місцеве населення, головню у виді праці.

Вгорі вичислені цифри показують, який низький відсоток меліораційних плянів виконано

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ

Між двома дощами.

(З вакаційних вражень)

Я мав цього року надію на традиційну коліс літню погоду і виборов собі на цей місяць відпустку. Але не мав цього разу щастя. Після кількох днів погоди — дощ і дощ. Не такий наглий, стихійний як десь на гавайських островах чи яким іншим Паго-Паго, навіть не такий як нерозуміння нас, що вилітає понад горами сиві струї з „небесного цебра“ як по величезній праниці у всіх Святих. Ні. Такий собі правдиво-вакаційний, зловний, пакосний дощ, що як зачине „перепадати“ одного гарного, сонячного дня саме на початку вашої відпустки, то ця потіть уже безугаву, з малими відпочинками тиждень, два, три, залежно від того, коли ваша відпустка кінчиться.

Одного дня вже випогодиться, визирне сонце споза хмар і ви вже відхаете з полекшеною, вже складаєте пляни, що пополудні підете на довгий прохід, а завтра поїдете до Волосатого, яке цієї відпустки конечно хочете оглянути. І саме, як берете вже шапку на голову та починаєте кликати свою кращу половину, щоби спішилася, зза вершка гори показується невинна хмарка. Сиза, білим підбивана — як голубка. А як виходите за ворота, падають вам на ніс перші ненависні краплі.

Але одного пополудня ми врешті одностійно рішили:

— Сьогодні вже ніяк дощу не буде. Ідемо в гості до Явірця!

О. Зунко гукнув на фірмана:

— Іване, лагодь візок! Раз-два!

Карий, що лівизво скубав солодку траву на загумінку, подивився здивовано на Івана, прищулив уха і потряс головою. Але не було ради. Зрезигновано наставив чуприну та дав себе завести до динця малого гірського візка з „сидженнями на райсрах“.

За хвилину все було готове, і ми вантажилися на візок.

— А ще коц і парасоля. — нагадує о. Зунко.

— Бійся Бога! Нащо тобі парасолі? Динася, яка прекрасна погода! — протестую. — Зате тут здалось би трохи сіна під ноги, бо гола помістичка дуже трясє.

— Іване, сіна для пана редактора! — гукає о. Зунко.

Це його зловна відплата за мій попередній фейлетон.

Рушаємо. Карий вистоявся і рве. Візок підскакує по каменях гірської дороги, тарахкотить як сварлива баба і заглушує наш веселий, безжурний сміх.

Сім кілометрів „ловітвікою“, а потім ще п'ять у бік гірською доріжкою понад саму ріку і вже Яворець. Як будете коли їхати до Явірця, то тямте, що це лише перший раз вам так страшно, щоби не азетіти разом з возом коміть головою у пропасть, на дні якої шумить широка, рвучка Ветлинка. Другий раз уже ні. Привикнете.

Яворець це одно з тих недоступних, глибоко в гори засунених, забутих сіл львівського повіту, понад 60 кілометрів від залізничної станції, де ніколи ще не було школи, де одинокий підпанець влади і цивілізації, що час до часу заходить туди, це ексектор і той самовар де-

зинфектора, що й тепер стоїть перед селом і вижарює бацили плямистого тифу з брудного селянського лахміття. Серед прегарного гірського краєвиду, серед низок і сіножатей, що пастелевою палітрою вкрили пологі збіччя аж під самі майже темні, лісисті верхи, над буйною річкою, чистою як шкзю, під небом добрим як оксамит, під сонцем як золотий дискос у руках Пан-отця — розсілася чорна нудла і темрява. Обабіч вузьенької доріжки два ряди низьких, курних хиж, розмальованих на червоно-білі смуги як лиця індійських воїників. Вкінця, поділений на маленькі шибки глапо крихляться до вас зпід височенної стріхи.

Під горою дерев'яна церква в старім готично-бойківським стилі, тепер чомусь бляхою побита. Коло церкви приходство. Так і видно, що ніодин священик не думав тут сидіти довгий час, що чекав лише хвилини, щоб звідси вирватися і тому не робив ніяких інвестицій. Пустка і голотеча. У величезній домі дві скромно умебльовані кімнатки — там мешкає теперішній молоденький адміністратор о. Володимир зі сестрою. Решта кімнат стоять порожні.

— Перший місяць я думала, що урвуся тут — каже сестра о. Володимира, ланна Стефа. — Тепер вже трохи привикла, але й то часом мало не плачу від самоти й нудьги.

— Не є так страшно! Не є так страшно! — успокоює її о. Володимир і сміється своїми здоровими, білими зубами і ясними синіми очима. Високий, дбайливо одягнений з молодим, майже хлопачим обличчям, з ясним русним волоссям і з тими синіми довірливими очима нагадує молодого пастора — може з Гавитмана, може з Келермана, а може з Понтюдіана.

я виконують. Колиж взяти під увагу, що на Поліссі припадає 20—30 голов населення на 1 кв. км., а навіть 10, то ясно, що якби Полісся осушено, воно стало б на довгий час резерватом, куди можна б направити наданішу людей з перенаселених округ. Це та обставина, що тоді й господарство Полісся підсилюється, має головну на увазі польська меліоративна політика, коли взялась за цю справу. А на Поліссі крім піль і лук є великі можливості для деревного промислу, рибальства, нар. мистецтва й ін.

За підрахунком вироблених плянів, загальний кошт осушення Полісся з регуляційними роботами та бучовою правлятих водних шляхів вимагатиме 250 мільйонів зол. З цього на меліоративну піль припаде 130 міль. зол., що дає на 1 га, беручи під увагу тільки забиті околиці, яких 70 зол. Це дуже мало і коли праця та матеріял подешевіють зовсім — цей кошт буде ще менший. Та при сучасному економічному стані Полісся, воно не може партисипувати в тих коштах, що вимагає від одних місцевих урядів населення 70 міль. зол. Тому й konieczна допомога ззовні, бо інакше все те відновлення посухатиметься вперед, як лосі, дуже повільно.

КОГО САДОВЛЯТЬ НА ПОЛІССІ?

Окрема сторінка цього пляну — це кольонізаційна політика уряду. Так напр. у Станевичах з пов. Косів регулюють з усіх сил державні дора, що мають яких 6000 га. Для того, щоб осушити їх, урегульовано на просторі 17 км. ріку Говиату, викопано 295 км. ровів та поглиблено Любимішський канал на просторі 8 км. У висліді добуто 1.891 га управної землі, і хоч довкола аж пишуть усі за землею, осаджено на ній 94 кольоністів з корінної Польщі, даючи їм на довільні умовини, сплати по 20 га землі на господарство.

Як з цього ясно виходило, українцям усі ці пляни осушення Полісся, що їх проводить дуже поволесеньки уряд в життя, можуть бути байдужі. Уряд підсилює меліоративну на Поліссі там, де цього вимагає рація державного стану, точніше в тих околицях, де можна буде осадити польських осадників, нехтуючи водночас ту меліоративу в околицях, що їх відвічно замешкувало й замешкує українське та білоруське населення. Добродійність меліоративу Полісся, про яку стільки розписуються польські часописи, шита надто грубими нитками, щоб не добачити в ній чисто політичних мотивів і спонук. (а)

Приємна та цікава лектура

не збірка оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1.40 зол., з пересилкою 1.70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Ціла“ Ринок 10.

О. Володимир з ревністю священничого покая і з якоюсь внутрішньою гордістю охоплює оком гірську долину, де розкинулися курні хатки його пастви. Мені прийшли на думку й інші такі самі молоді священники-целібати по цих далеких, гірських закутках. З молодими думками і молодим серцем, закинені сюди далеко від цивілізації, живуть самотні, одинокі, серед цих диких гір і примітивних людей. Чи всі вони розуміють свою велику місію на тих далеких станицях наших земель? І скільки сил духа треба, щоб в таких обставинах зберегти себе і дати щось зі себе своїм найменшим братам. Бо природа поволи, але невблаганно нівелює одиниці до загального рівня, так як гушак прорізує зарілля і заростає забуту людським стежиною.

— Ні, ні не є так страшно! — запевняє о. Володимир. — Побачите, недалекий той час, що замість цих хиж будуть тут стояти білі муровані доми, там по середині села буде школа, може навіть „Рідна Школа“, буде пишатишся поверховий Народний Дім зі салею на вистави. Перший пробісок організації — кооперативу — вже маємо, не думайте! Національна свідомість, не звичаючи на темноту, пробуджується тут і росте зі стихійною силою. Лише не знає, куди спрямуватися. Чи ви не звернули уваги, що кожна дівчина має тут коси заплетені жовто-блакитними стрічками? Молодь зачинає соромитися своєї темноти. Багато вже ви читали і писали. Вчаться у мене, в дяка, одні в других. Приїжділо тут недалеко село Терка, де кілька літ прегарно працював один жонатий молодий священник. З тих людей можна все зробити!

На святі гір у Закопанім.

Що бачив і відчував наш земляк.

(Докінчення).

II.

ВИСТАВА.

Зацікавити людей могли ще найбільше деякі вистави на пристроєній площі біля школи, в кімні і в самій школі. Найгарніша була вистава збірки гуцульських виробів, випозиченої з Музею Наук. Трив. ім. Шевч. зі Львова. З краєзнавчих вистав (образів, фотографій) найгарніша була також гуцульська; все тут було з відповідними написами. Самі гуцули приходили дивитися на ці „образи“, але їм йшло про те, хто знакомий є там на образах. І кликали: „О тут Гми...“, а тут Дани..., а тут віт (себто Шекерик з Жабе), а хтось додає: „То хрунь...“, а гуцул напевно подумав: „Смерек-б го втела, та-б го втела“. Інше гуцулів не обходить і вони йдуть геть. Гарні є також вистави гуцульських ручних робіт, де продають гуцули (приватно), знай з торгової площі у Ворохті. В одній салі продає з жінкою один, що має значок з буквами Т. Р. Н. (Tow. Ropier. Hus.) на двораменнім хресту, а такі відзнаки мають (як він пояснював) лише дійсні члени того „товариства“. Ці продавці нарікають, що у них багато крадуть, навіть одного в його салі зловили при злодійстві.

Був іще добрий туристичний відділ (відівок); було і там багацько з наших Карпат, головово західних (Криниця, Мушина, Ритро, Ст. Санч); був з Нов. Санча монастир з XIII. в. та замок, водопад в Чирч біля Північної, замок в околиці Шавинці і т. д. Було там де і з нашого Поділля, долини Дністра, Заліщик тощо. — На площі поза примітивною карузалею (яку в горі пхають) і іншими „будами“ був гарно освітлений кіоск купел. зав. з Криниці, де продавали криницькі шави (до „Зубра“ включно) по 10 гр. за шклянку. Було і місце, вилужене дошками для танців, де грала декоди військова музика, а часом грала гуцульська музика і дві недібрані пари гуцулів танцювали, віскали, свистали, а один з боку домагався грошей (несміло) у плядачів по кожній танцю. Жидівки перешкоджали, бо щораз якось фотографувалась на тлі гуцулів і цимбалів.

ЯК ПОЧУВАЮТЬ СЕБЕ ГУЦУЛИ.

В партері шкільного будинку крім продавців сира, кожухів, гребенів, кухонних приладів та різних форм до тісточок, продають і наші гуцули різниці, килими, касетки і т. п. Гуцули дуже нарікають на Закопане і гуралів, кажуть, що їх там обдирають, обкрадують (одному вкрали 167 зол., другому понад сотку — і то не лише приїзди, але і місцеві злодійшки), ображують їх, викрикують за ними...

Не хочемо остуджувати запалу о. Володимира. І ми переконані, що з тих людей напевно можна все зробити. Паниа Стефа подає каву, а потім ідемо „трохи перейти“. Із пригорба перед церквою, чудовий вид.

— Ми з сестрою часто ходимо сюди на проходи — пояснює о. Володимир, подзвонюючи двома великими ключами від церкви.

Стараємося брати о. Володимира на рішення за його цілібат, але й у цім напрямку у нього „не є так страшно“.

— Я навіть студіюю тепер жіноцтво — признається в секреті.

— Як то? Тут, у Явірці?

— Так. З енциклопедії. Я спровадив собі усі три томи!

Редактори У.З.Е. напевно не сподівались, що десь хтось у горах буде з їх твору студіювати жіноче питання!

Зелене доно гір темніє на одну відтін і новий ганок при старім приходстві, поставлений з нагоди недавньої канонічної візитації, дістає золотий відблиск. Вечоріє.

Час до дому, час!...

Над горами стояв місяць як млинське коло. Весело туркотів візок і безжурно підскакував на каменюках. У повітрі висіла така тиха, солов'яка, гірська загода, що захотілося співати.

Ми вже були близько хати, як зразу наздигнала нас чорна тяжка хмара, заслонила місяць і зляла нас коротким, але ясним ливнем.

— А я казав узяти парасольку! — почувся у темряві тріумфальний голос о. Зулика, як ми перепокли злізали з візка на своїм подвір'ї.

І усі спроваджені наші „регіональні“ нарікають, говорячи те саме. Є їх лише дві групи. Які пів сотні гуцулів прислав пов. староста по кільканих з Микучичина, Космача, Яремча і Жаба; це все недібрані, є малі дівчатка і старі гуцули і старші гуцули, а всі якби стрічно пошарили. Їх водять по вулицях як медведів і вони в танцю скануть як медведі. Також пів сотні лемків (в білих „потісних“ штаних і коротких „дуньках“) з одної Криниці (зпоза Криниці лемків нема) приїзді „панський підлизач“ кацап Трохановський від Лемко-Союзу. Ці лемки співають (диригент Роліцький) і дають частину весілля. І з ними обходяться як з неприємними і інтрузами.

СПІВИ ТА ТАНЦІ.

Нпр. виступали там якісь мазури десь знід Лемковою, а більшість то перебрані підпанки. Давали вони всяку нісенітницю аж до 11-ої год. вночі, найбільше різних краков'яків, а один грубий перебранець грав на гармонії і якийсь свиставці в зубах майже цілу годину. Увесь цей час стояли лемки (дівчатка і хлопці) в одній тісній кімнаті за кулісами як ягнята, стиснені в кутку. Всі марно виглядають, бо в Криниці все молоко жиди беруть, жидівки сидять при доенні у хліві і самі собі забирають все молоко, а лемківські діти молока не бачать. Такі вимучені лемчинята по 11-й вночі почали співати.

Бойків не було зовсім (ні одного), хоча в програмах і оголошеннях подавали, що будуть і бойки.

Все, чим полисувалися регіональні групи, було дуже слабе, варте маломістечкових „дошок“. А цей натовп і мук в юрбі (здобування білетів, місць) усім надохлі.

ДЕФІЛЯДА РЕГІОНАЛЬНИХ ГРУП.

Зразу було в проекті, що і останнього дня (11. 8.) будуть виступати регіональні групи перед президентом Мосціцьким, але опісля це залишили, лише групи двічі того дня дефілювали разом з групою овець. Ця остання група була найчисленніша (1000). При кінцевім вирізненні перше місце признали гуцулам (в червоних штанах), друге лемкам.

А вже по закінченні свята при виїзді з Закопаного діялися страшні річі, коли люди б'ються за місця в поїздах; одні плакали, другі биліся (психологія юрби) і то на добре і при цім по головах інших діставалися до вагону. Хоча в газетах обіцявали достаточну кількість поїздів (надзвичайних) на поворот, але юрба не вірила і дійсно мало місця було.

У КРАКОВІ.

Із свята кожний вертався через Краків. Тут оглядали Фльоріанську браму і рештки міських оборонних мурів біля неї, опісля Вавель, катедр, королівські гроби та королівські кімнати, а також ратуш, Сукопниці і копці біля Кракова.

Українців цікавили найбільше герби українських земель, добре збережені в середині Сукопниць та деякі пам'ятки в королівських кімнатах. Є там напр. одна велика таця з церк.-слов'янськими декоративними написами, є шоломи з українських великокняжих часів і печі, також із часів наших князів, виконані в Корні на Волині (полібно дещо є старі гуцульські печі, як нпр. під в старого Мочерняка у Ворохті під Ребровачом). Ці печі з гарними цвітами, якби з вишнівок, є на II. поверсі зовку, одна менша в туристичній салі, а друга більша, якби 4-поверхова з коломинок ми і вершком нечає з вежовими засіками є в посольській салі. В іншій салі, побіч сходів в шоломи, з яких один (зі „шпінком“ на вершк), ззаду надпсутий ржою, має прикраси такі, які є в наших писаних евангеліях. Ці шоломи і печі віддав большевицький уряд; віддавав якийсь не дуже великий спец від тих річей, бож вони українські, а не польські. Полібно по Андрусівській уголі віддала Росія золотий хрест з деревом Христового хреста до Люблина, звідки забрали його 1656 р. козаки з відділу Зодотаренка як річ, яку колись поляки вивезли були з Києва; козаки знали історію.

Сходячи з Вавеля, який має також якісь початкові зв'язки з нашим сходом, прямуємо на стацію і захоплюємо місце в вагоні, та вже смерком несе нас поїзд назад у нашу любі високі Карпати.

М. Миханько.

Ширіть наш часопис!

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Повідомлюю в чинно, що на численні домагання П. Т. Кліментів колишньої фірми Станіслава Вронського Сини, відчинений з нинішнім днем

Склад і робітня футер

Львів, ул. Рутівського 10
під упр. п. Болеслава Вронського колишнього співласника цієї фірми Станіслава Вронського

ДОДАТКОВІ ШКІЛЬНІ ВПИСИ.

Додаткові вписи до всенародніх шкіл „Р. Ш.“ у Львові 31. серпня, 1. і 2. вересня

Здавалось би, що гасло: Українська дитина до рідної школи! є вже таке загальне і самозрозуміле, що всі українські батьки зроблять це своєчасно. На превеликий жаль, чимало українських батьків навіть зі самого Львова та із підльвівських громад досі цього не зробили і їхні діти або ніде не ходять до школи, або все ще ходять до неукраїнських шкіл. Очевидно, це вислід не якоїсь упертості чи злоби, тільки невідомості та неповідомованості.

Тому пригадуємо, що всі школи „Р. Ш.“ по три приписані державним пляном знання дають дитині національне виховання, сперте на українській традиції, українській історії, географії і літературі. Діти зі шкіл „Р. Ш.“ загалом дуже добре підготовані, здають усія іспити і без ніяких перепон переходять до середніх і фахових шкіл, до промислу чи ремесла.

Шкільні оплати не повинні батьків залякувати, бо нині і в державних школах за науку треба платити, а в школах „Рідної Школи“ шкільні оплати розмірно дуже малі. До того ж повну оплату платять тільки той батько чи опікун, що може платити. Хто не може, тому зменшують шкільні оплати до половини, третини, четвертини, а на випадок доказаної крайньої бідності — зовсім звільнюють від шкільної оплати. Не треба забувати, що „Рідна Школа“ йде найбільше назустріч незаможній дитині. Вона дбає про убрання, обуву, про шкільні книжки а інші шкільні потреби для незаможної молоді та займається її доживдовенням. Всі діти „Рідної Школи“ є під лікарською опікою.

Тому освідомлюйте всіх! Якщо батькам чи опікунам представите ясно перед очі великі користи, що їх дають українській дитині всенародні школи „Р. Ш.“ з рідним учителем, — то певно українські батьки будуть вдячні Вам за таку пораду. Бож кожний: інтелігент чи міщанин, селянин чи робітник, зарібник чи безробітний — словом: кожний бажає добра своїй дитині і тільки через незнання робить своїй власній дитині тяжку кривду, поминуючи рідну школу й посиляючи її до чужої. Цього не повинно вже з нас бути!

Та є ще час направити зао. Ще можна незаписані діти вписати, а ті українські діти, що че-

рез непорозуміння дотепер ходили до неукраїнських шкіл, переписати до шкіл „Р. Ш.“. Додаткові вписи до всенародніх шкіл „Р. Ш.“ у Львові відбудуться у днях 31. серпня, 1. і 2. вересня ц. р.

АДРЕСИ ВСЕНАРОДНІХ ШІЛ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ У ЛЬВОВІ:

Для Середмістя і Стрийської (Галицької) дільниці:

7-класова дівоча школа ім. Т. Шевченка, вул. Мохнацького 12.

6-класова хлоп'яча школа ім. Т. Шевченка, вул. Супінського 21.

Для Городецької і Янівської дільниці:

7-класова дівоча школа ім. Б. Грінченка, пл. св. Юра 5.

7-класова хлоп'яча школа ім. Б. Грінченка, вул. Городецька 95.

Для Жовківської дільниці. Замарстинова і Знесіння:

6-класова мішана школа ім. Кор. Дзизла, вул. Жовківська 62.

Для Личаківської дільниці:

6-класова мішана школа ім. Князя Льва, Кру. пярська 15.

Левандівка:

Всенародня мішана школа, вул. Варшавська 8.

Клепарів:

Всенародня мішана школа „Народній Дім“ (біля церкви).

Українські батьки Львова і підльвівських громад

Вписуйте свої діти до всенародніх шкіл „Рідної Школи“ у Львові, де кому ближче і вигідніше! Гасло: Всі українські діти до шкіл „Рідної Школи!“ повинні бути загальне, бо дійсно в рідній школі наша будучність! Докажім ділом, що розуміємо правду і вагу цих слів і вслід за цим українські діти найдуться під опікунчими крилами „Рідної Школи!“

Головна Управа „Рідної Школи“.

Зв'язок зі світом

дає „ДІЛО“

за 5 зол. місячно.

Водній жіночій редакції.

Я не письменник, ані навіть не дідка рідня якогось письменника.

І був би я не пхався з цим репортажем у газети, якби мене щось не здостило. Власне. Поїде собі такий редактор, чи навіть не сам редактор, а підредакцій до якогось там жидівського Ярмча і розписується вам тяжкими про це...

Нби хтось Ярмча не бачив, а як такі справді не бачив, то й той опіє так нічого не пожоже.

А тут у столиці Покуття святкує вже весь рік свій десятилітній ювілей „Жіноча Доля“ — і ані один редактор там у Львові навіть у новинах не згадає про це.

Це так мене обуршило, що постановив собі рішуче в поворотній дорозі з Кут вступити до редакції „Жіночої Доля“ на склянку холодної води й — написати бодай читачам, що там бачив і чув.

Почалося пехом. Пішов я по точнісікій адресі і потрапив до якоїсь жидівської хати. Потім мені

вияснили, що властиво адреса „Ж. Д.“ в Замкова 37, але то 37, не в 37.

Стукаю у двері.

— Прощу — чує чийсь діловитий голос.

Відчиняю двері й застаю приємний вид: якась досить по домашньому одягнена невіста смажить на „Емсе“ бефштик.

— От, — міркую — що значать прятати жінки! Замість держати вогню — волють оплечувати кухарку від другого снідання.

— Чи міг би я —

— Прощу дальше — вказує мені суцільні двері кухарки.

Лише двері відчинились, відразу зрозумів, що попав в адміністрацію: машини, картотека, килими покриті собою все „видиме й невидиме“ і кімнати.

— Чи міг би я — знову починаю.

Яксь пані в штайгерівських окулярах не дослухав навіть моєї промови:

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

А однак... не лиш цей один такий відчит з виразними тенденціями чули стіни кухні на десятій секції від деяких прелегентів, що-правда, виняткових, як напр. виклад про науку Карла Маркса... Такі відчити — дарма — мали більш характер пропагандистичної агітації, ніж культурно-освітньої праці. Ця праця, щоб була доцільна, мусіла бути зрозуміла слухачам. Та про такі предмети, як ці, можна з непохитною певністю сказати, що простий нарід або їх зовсім не розумів, або розумів тенденційно. Якж могла у таборі бути цілком таких відчитів? Хоча прелегенти вистерігались ранили релігійні почуття слухачів безпосередніми зачіпками, проте в дійсності неповадно їх ранили. На відчиті про Дарвіністичні теорії — нині поважно наукою захигані — впала з уст молоденького прелегента така авторитетна сентенція: „Ось бачите, як на світі повстали всі рослини, звірі і — людина; всі від одної спільної істоти, а не так, як це в різних мітах, себто байках подають різні релігії. Те все — небеліть!“

Люди навгадь відчували, куди прямує освітній напрям таких відчитів і — просто їх оминали. Старий мужик з того села, відкіля був прелегент, опісля глумливо підсміхався: „Такий молоденький, а такий мудреніший... багато мудрі-

39)

ший від свого татуня. Його татунь — інакше навчають...“ А дівчата, то просто жартували і посміхувались одна з одної: „Ади — яка малпа...“

Усіх відчитів, улаштованих тією відчитовою секцією — хоч під вивіскою „Жіночого Кружка“ — було понад двацять. Не всі з такою за красою; однак всі не на мужицьку голову подумані. На перші ходили люди громадно. На дальші — все менше, хоч і таке водилося, що деякі інспектори, а ще більше „секціоні“, досить енергійно заохочували нарід до тих відчитів. Годі! Деякі, хоч зовсім доцільні і потрібні відчити, або не були вмідо писані, або нудно виголошували. Щоб пристосувати відчит до рівня слухачів і їх предметом зацікавити, на це потрібний більший досвід. І раніш, ще перед епохою організацій, сливе кожного тижня в суботи і неділі відбувалися на другій, вітак на восьмій секції відчити для селян. Прелегенти сушили собі добре голови, поки підібрали тему, яка би всеціло тую за домом опанованих слухачів могла захопити. Практичний досвід повнив, що слід при кожній, будь якій темі все зачіпати за актуальні під той час питання і події, що торкались війни і повороту виселенців додому. Проте відносини місця і часу наказували обережність у підході до всіх тем; таку, щоб не знемагаючого духа мас підбадьорити, підтримати потахаючі надії, а не згубитися в оманних нетрах демагогічного багвиння. Організацію заступала тоді начисто — добра і шира воля поодиноких членів учительського збору, між котрими слід згадати Олександра Березу, о. Василя Загаєвича, Зенона Ган-

кевича, Генрика Коваля й інших, та працюючих бюро праці, між котрими слід відмітити відчитати проф. Василя Грицевича. На його відчиті що все обертались коло болючих питань дні і були вільні від всякої демагогії та невідповідних обіцянок, ходило завжди найбільше людей.

Ще за один засіб культурно-освітньої праці взявся „Жіночий Кружок“ — за кольпортаж в таборі української книжки. Що правда, було це з надіями на успіх можливе щойно після відбиття Львова від москалів; до того часу не було ні кольпортувати — не було української книжки.

Зате змагання „Жіночого Кружка“ захопити і закріпити за собою нагляд над сиротинцями і захоронками в таборі вбивала не так таборова управа, будучи погляду, що ці установи належать виключно під її керму, як нехить до „Жіночого Кружка“, що стала згодом зростати. Спалахнувши ярким полум'ям діяльності в часі одного пір року, став Кружок під осінь 1916. року виділяти так, що в жовтні тричі скликавано безуспішно Загальні Збори для вибору нового виділу. До опіки над таборовою молоддю покликано в 1917. р. окрему „комісію“, котрою головою став учитель гімназійних курсів Омелян Бачинський, секретарем народній учитель Емануїл Смерчинський.

Справою гартів і вишиванок на віденській виставу не займався „Жіночий Кружок“ як такий, а лиш поодинокі його члени. І „Воєнний Календар“ на 1917-ий рік, також штемпований „Українським Жіночим Кружком“ у Гміні, був приватним підприємством осіб зпоза Кружка (Памі було!)

— Прому до фінансової кімнати... Зараз прий-
де пан Вільде й дасть потрібні інформації.
За часочок входить ота „кухарка“ з першої
кімнати, каже собі за Ірину Вільде й відразу ін-
формує мене:
— Я мешкаю там тут... і сама собі варю обі-
ди... Але тепер вже „уражаю“. Прому, чим можу
служити?
Я маю ще декілька питань „перед тим“, але
вже палну з самої середини:
— Для якої верстви жіноцтва призначена
„Жіноча Доля“?
— Це написало на першій сторінці нашої га-
зети... Аж там написано „для українського
жіноцтва“.
— Так, але наше жіноцтво сьогодні вже на-
стільки арістичковало... політично, мистецько...
що сумніваюся, чи одва газета може
цікавити. Нпр. жінка з вищою освітою,
мешканка, селянка і — одна „Жіноча Доля“, чий
можливо, щоб всі ці три категорії жінок мали
спільний інтересування?
— Можливо й неможливо. Можливо настіль-
ки, що справно чисто жіночі, себто такі, що од-
ного цікавлять пана з товариста, як і мішан-
ки. Для селянок видаємо окрему частку „Жіноча
Доля“. Але я зараз доведу вам, що ця сама
„Жіноча Доля“ може бути для всіх одна-
ково цікава, себто, що кожна жінка може „ви-
жити“ з неї щось для себе цікаве. Приклади...
Якщо жінка з вищою освітою. Ця пані
знає про жіночі „Ж. Д.“ якщо вона цікавиться
своєрідним життям, всі статті на організаційні
темат. Далі — напевно цікавимо її рубрика, що
і має проф. Омельченко, „З жіночого славян-
ського світу“. Не хочеться мені вірити, щоб її не
цікавив куток „Шлях до щастя в домі“. Якщо

та пані любить подорожувати, то описи Полісся
напевно задовольнять її туристичний смак. Нариси
Віконської п. Лесі Буковинки напевно сподоба-
ються їй, не згадуючи вже про Расселя.
Мішанка в першу чергу покористується ра-
дами про виховання дитини й — практичними
„добрими радями“ з обсягу домашньої господар-
ки, хоч не можна сказати, щоб її не цікавив
„Шлях до щастя в домі“, чи оповідання.
Селянка візьме для себе горючі статті, ку-
ховарські приписи й — все практичне. Не має
те поняття, як наше сільське жіноцтво любить,
щоб їм про „Україну“ писали. Отже бачите самі,
що наша газета „універсальна“. Картотека на-
ших передплатників potwierджує це...
— Працюють тут самі пані?
— „Переважають“, бо на шість жінок маємо
лише одного чоловіка — пана І. Зубенка.
— Чимже заслужив він собі на Вашу ласку?
— Вже хочби тим, що у всіх його повістях
виходимо „ми“, як самі ідеали.
— Значить, що навіть ті так звані „сво-
стійні“ жінки люблять, щоб їм трохи „покажуть“?
— Певно! Це теж одна з „загально жіночих“
прикмет... Напевно не погіршаємося, як нас по-
хвалять...
— Ще одно питання: як святкуєте ювілей?
— Імо „бефштики“, як бачите, чи вам про це
ішло?
Бачу сам, що трохи загнався. Прощаюся з п.
Вільде, переходжу через три пороги.
Пізнаю ще адміністраторку п. Лесю Іванчук
та її помічницю п. Володзу Яцишин. Технічний
редактор і „спеціаліст“ від чистоти мови в дру-
карні, а сама пані редакторка неприступна, бо від
початку серпня на відвідинах у сина у... Льон-
доні.
Вогдан Р.

**Миємо волосся
без мила!**

**це гасло
кожної Пані!**

І ви Пані, як багато інших,
переконайтесь, що нові, віль-
ні від мила Спеціальні Шам-
пони Еліда приносять багато
користи. Без полоскання ци-
триною або оцтом волосся
буде гарне, лискує і можна
його буде легко і тривало
зачесати. Спеціальний Шам-
пон Еліда, вільний від мила,
тимсамим від шкідливих для
волосся алякалій, є найліпшим
засобом плекання волосся.
Завдяки йому зникає сірий
осад, який відбивав волосся
лиси, — Зникає і шорсткість
і пучкування волосся.

ДО БЛОНД ВОЛОССЯ
KAMILLOFLOR
С ПЕЦІАЛЬНІ SHAMPOONY ELIDA
BRUNETAFLO
ДО ТЕМНОГО ВОЛОССЯ

трі шпичі скал. Найгарніша (поза далеким Мор-
ським Оком) є Косцеліцька долина. Пливе там
річка (є і ставок), а вода чиста як кришталь, лю-
ди пють цю воду. Побіч скали, подекуди малі
печери, в лісі добрі сонці, а вид чудовий і на
бічні горби і на продовження цієї долини. Але
поворот трохи прикриває.

БОРІТЬБА ЗА АВТОБУС.

До автобуса кидається нараз маса народу,
запахують кожний сантиметр людської ества,
жодні вражень в горах, і їдуть так в одній масі
як селіді в бочі. Гірше є з тими, що під вечір
поширилися, не встигли скорше вхитися до ав-
тобусу. Недалеко ждуть уже перебрані в гураль-
ську одіж (вузькі штани з нашитими чорними
шнурками по боках і попереку через „посадек“
і капелюх з пером) фірмани, як ворони на тру-
пи, щоби здерти від кожного за поворот тяжкі
гроші. А вони вміють здирати так, як і за місце
на сні. Кількох німців, що були з Кельні і з Ес-
сен сварилося з ними на добре, не могли зро-
зуміти, на що є тарифа, коли так здирають, як-
би П не було. А здирають, бо то мазури, то не
наші люди з „меким“ серцем, що всяким зяйдам
все, що мають, за безцінь продають, хату за дар-
мо дають на мешкання (кажуть: хати не убуло),
ще відпровадять на станцію і широко плачуть при
прощанні і то ревними сльозами (я це бачив над
Прутом), а пізніше платять податок за літняків
(атрое більше, як за хату брали), кілька різних
кар (мельдучкових, за два зера і т. д.) і на чисто
стратять кількадесят зол. на цілім інтересі. Гу-
ралі не те. Тому не хоче ніхто не дістатися до
автобуса, а на гуральську дорожку. Це зрештою
лише перебрані фірмани.

Правдивих гуралів і зі свічкою не знайдеш.
а „дсекий“ перебирається в гуральський одіж
(навіть вуличні фотографі), щоби ліпше натя-
нути людей.
(Докінчення буде.)
М. Миханько.

На святі гір у Закопанім.

Що бачив і відчував наш земляк.

Ізучи до Закопаного, минаємо на українській
географічній території, що сягає до самого Ду-
найського, села і міста з нашими церквами і ста-
рими мурами колишніх замків (с. Ритро, Ст.
Нов. Санч). Зараз за Н. Санчом, де є гарна
скала при вул. Кунегунди, зливається від полу-
ни Пограх з Дунайцем, за яким починається
не щось не наше, чуже. Назви сіл, як Марцін-
чів, Пемпін і т. п., це вже не наші села (як Дуб-
и, Бішарова і т. д.), це вже мазури; скупчених
ж як у нас, не виліну, лиш хати з мазурським
мешадовим дахом, порозкидані геть по полях
и долині кольоністів; костелів нема по селах, ли-
ше в містах як і всюди у полях поза україн-
ською етнографічною територією. Поля у мазу-
рів інші: орють усі ниви в грядки і під озиме та
ре збіжжя і під городину. Всюди там державні
роботи при регуляції потоків (які 1934 нароби-
ли шкід, що і досі видно) і доріг, а чим ближ-
ше до Кракова, тим гарніші гостинні, навіть ас-
фальтові. (У нас вибої). Літниць там небагато, ще
пані Рабка, за якою поїзд скручує на Новий
Борг до Закопаного.

НІХТО НІЧОГО НЕ ЗНАЄ.

В Закопанім рух, людей всюди повно. Вно-
чі найбільше поїздів приїжджає. Люди тиснуть
до локтя при статії, де є комітет „свєнта“,
і дотиснувшись, довідуються, що там є лише
інформують, де можна мати мешкан-
ня (це властиво безплатне інформаційне бюро
мешкань, як є і в інших літницях). А мають ли-
ше великі приміщення далеко (4—5 км.) „дв
дв“ і то по 2—4 зол., а близько в пансіонах по
1—10 зол. від особи за ніч. Властивий комітет
затяє є десь у місті, але там уже сплять. Люди
цікаво звертаються до приватних агентів ме-
шкань, які не менше здирають, але бодай заве-
рять, інші їдуть пересидіти ніч у вагоні, в жаль-
но на станції, або на лавках у парку (в місті). Це
не тут дозволене.

Рано всі ходять заспані, „вимордовані“, де-
які діти і з пакушками, волочаться безцільно
по туди. Їдуть коло 7-ої год. до осідку ко-
муністів, але комітет ще спить. Лише шпичі
тут не сплять; синій Гевонт (1900 м.) з хрестом
на вершці, по яким „біда мене і гоні прец гуралів“
по szerokim сьвеце“ отрясає з ранньої мряко-
ви і надумується, чи не засипати би йому сво-
їм селами Закопаного, що лежить перед його
потоком; аж тоді булб правдиве Закопане. Лю-
ди „ласові“ (що мають час), не маючи що іншо-
го робити, придивляються адалека усім шпи-
чам тат аж по Бабину Гору (1900 м.).

Пізніше знов їдуть до Комітету; там вже
туди є: показується, що то якийсь „ферфебер“
закликає регіональним групам приміщення і хар-
чів картки. Всім — видно — кермує військо.

Високі лектори освітають вночі нахрест

хмари (як нераз у Львові), а на вершках гір не-
ма ніяких огнів, як оголошували. Поодинокі лю-
ди не мають чого шукати в комітеті, а марки за
відтинки карт участі будуть видавати опісля
при столиках на подвір'ї.

Люди кленуть, бо ніхто ніщо не знає, що ко-
ли і де буде. Програми імпрез є, але точки вже
позміновані. Газети подають знову що інше.
Кілька днів плякати оголошували „порядок дня“
якого і так не держалися, і це залишили.

На стадіоні мають бути, як є у програмі, я-
кісь регіональні перегони. Їдуть люди туди, а
там нічого і нікого нема; питаються, а і там ні-
хто не знає, чи буде чи ні. Надходить з музикою
(цимбали, скрипка, бас, сопілка) група гуцулів
і прьмує на стадіон, надходить інший гуцул і за-
вертає їх в іншу сторону. По дорозі переловлю-
ють гуцулів якісь жидки-фотографи, ведуть їх
від овеє на стежку і фотографують разом з їх
інструментами. Гуцули домагаються, щоб і їм
була фотографія.

ВСІ ВТІКАЮТЬ У ГОРИ.

Люди їдуть далі, оглядають місто Закопа-
не, нікому воно не подобається; взагалі Закопа-
не в літі до нічого. Тут і вулиці погані, крами як
на „кракиданях“, і хідники нерівні і порохи що не
міра (як тут при тих порохах сухітники ліку-
ються, не знати!).

Всіх тягне до верхів гір. На автобусовій зу-
пинці натовп: як лише вернеться який автобус,
моментально його заповнює юрба людей, вла-
зять просто через голови інших, все одно, де
їде, аби їхати. Автобуси ходять тягом до Мор-
ського Ока, до Косцеліцької долини і т. д. Мало
може вміститися в автобусі, тому декто наймає
фіжкри, інші групами з провідниками-гуралів
ми їдуть, знов інші поодинокі, а всі спішаються.
Їдуть (їдуть) до цього чи іншого скалистого вер-
ха, а далі вже рачки лізуть на вершок. Вер-
ховинці сміються: „От дурні пані, вже з долини
обре бачили цей верх, а тепер ще лізуть кілька
годин на вершок, щоби звідтам видіти, як ви-
глядає там на долі, де вони були, або щоби ско-
титися з вершка на діл, щоби їх кості збирали.
І дійсно, убилосся кількох в часі свята, а декіль-
кох, що давніше вбились, тепер численні про-
гульжовці повідшукували.

Всі горби тут каміністі (одна скала), навіть з
лісів, апоміж дерев визирають то тут, то там ос-

Для спинення змулювання землі.

Північно-американський стейт Нью Йорк ді-
стане близько пів мільона доларів з департамен-
ту різниці в Вашингтоні на працю для спи-
нення дальшого змулювання землі. На цю ме-
ліонову позначено з федеральних фондів на

целу Америку 27 а половиною мільона дол. Це
будуть перші повсякні спроби рятувати амери-
канські масовиська та інші ґрунти від винищу-
вання зливами. Головним засобом рятунку
землі від знищення буде насалювання лісів

НЕ ГРІШИ

купуючи чужі вироби, бо
ФОРТУНА НОВА
має такий великий вибір солодощів,
що може заспокоїти всі твої забаганки

Концерти львівських богословів у Коломиї і Станиславові таки будуть!

Від диригента хору студентів львівської Духовної Академії, п. В. Жолкевича, дістаємо таке писмо з проханням його оголосити:

Може й дивно буде ш. Громаді, коли одного дня читає в часописах, що ріднопільський концерт хору львівських богословів у Коломиї і Станиславові буде, а другого дня, що його не буде. Але це діалося без вини хору і без вини Річної Школи. Наш хор має обмежену до кончини скінченність голосів, але п'ять — добрих. У Тернополі загорів нам тільки один тенорист і мусів закінчити у шпиталі. Хор думав, що недужий швидко прийде до здоров'я і буде далі брати участь у концертах. Тимчасом недуга загострилася. Тому на цю ність Річна Школа відклала була концерти в Коломиї (26. 8.) і в Станиславові (27. 8.). На щастя — вдалося хором придбати та-

кого доброго нового тенора, що хор може знов виступити перед вибагливою публікою. Тому, перепошувавши за дотеперішні суперечливі вісті, повідомляю, що ріднопільський концерт хору львівських богословів у честь М. Шашкевича таки відбудеться в Коломиї дня 26. 8. і Станиславові 27. 8. — Дуже прошу місцеві ріднопільські організації подбати про все потрібне аґіло і інструкціями, що їх свого часу вислала була Головна Управа Р. Ш.

Проголошує цю оповістку сам хор тому, щоб не припинювати речиння через листування з Головною Управою Р. Ш.

ЗА ХОР БОГОСЛОВІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ДУХОВНОЇ АКАДЕМІЇ:

В. Жолкевич, диригент.

Залізнична катастрофа під Львовом.

Нічю на 24. п. м. міжнародній поспішній потяг Бухарест—Берлін вискочив зі шин біля Бізогоща, причому поштовий вагон і два пасажирські вагони перевернулися на бок, а четвертий реставраційний повис б'ля шин на нашині. Паровіз з тендером поїхав трохи даліше і стигнув на шляху. На щастя обійшлося без жертв у людях, хоча в обох пасажирських ва-

гонах знаходилося поперек 100 осіб. З подорожніх один тяжко ранений, п'ять легше. Два ранені їхали без білету, одного з них відставили до шпиталю, одного до арешту. Причина катастрофи покищо не устійнена. Здогадуються, що шини в одному місці були розкручені, наслідком чого паровіз відорвався від решти потягу, що складався із сімох вагонів.

Жидівська колонізація Палестини.

З Нью-Йорку виїхали делегати на жидівський Конгрес у Швейцарії. В делегації було 60 осіб з різних міст Америки. Конгрес відбудеться в Люцерні від 20. серпня до 10. вересня ц. р. Метою конгресу м. ін. буде уложити плани для при-

міщення в Палестині пів мільона жидів на протязі 5 літ. Досі нараховують у Палестині 400.000 жидів. Щоби поширити жидівську еміграцію в Палестину, треба згоди англійського уряду на колонізацію Запорданні.

Американська федерація праці за зірванням із Совітами.

Метою Вол заступник президента Американської Федерації Праці, вислав тисимо до секретаря закордонних справ у Вашингтоні а домаганням запротестувати перед совітським Госбю про татії комуністів у Зл. Державях. «Якщо Совіти не дадуть відповідної відповіді на американський протест, тоді обов'язком секретаря закордонних справ буде, на домагання народу Злуче-

них Держав негайно зірвати дипломатичні зв'язки» — пише м. ін. Вол. Він радить також не зв'язати на заяву совітського посла Троцького, начебто Совіти не відішлють до внутрішніх справ Америки, ані начеб то вони не мали ніякого діла в страйку на побережжі Тихого Океану.

Чорний легіон в Америці.

Серед 300.000-го муринаського населення екзотичного передмістя Гарлем де жива агітація за допомогу для Абисинії. Повстають різні товариства, що збирають гроші на пропаганду, промови виношують дотепні промови проти італійців, дехто домагається бойкоту італійських шинів, які опанували цілий той роду промислу у Гарлемі, продають образи абисинського цесаря Гайлі Селасія, абисинські червоно-зелено-

золоті прапорці, різні патріотичні відавки, а при тім де агітація за створення чорного легіону для військової допомоги Абисинії. Кажуть, що вже зголосилося 10.000 мурина до легіону, але вони мусять справити собі однострої власним коштом. Це буде важко, бо переважна частина чорного населення живе з міської добродійної допомоги.

Другий український кандидат на домініяльного посла Канади.

П. Антія Загаріччук дістав номінацію як незалежний кандидат на посла до домініяльного парламенту Канади в Оттаві, Онтеріо, з округу Спрінгфілд, у Манітобі. В тім округі є найменше 90 відсотків наших виборців і п. Загаріччук легко може бути вибраним на посла, якщо виборці згодні віддати голос на нього.

П. Антія Загаріччук приїхав до Канади хлопцем 1902 року. Спершу фермерував з родичами в Егзерт, Ман., переїхав в Арраш, Оск., де ще тепер фермерує його родич, два брати і сестра. В 1911. році пішов до колегії в Ст. Воніфас, Ман., де скінчив цілий курс і в 1919. році дістав університетський ступінь Б. А. В роках 1919. до 1921. був директором бурси ім. Тираса Шевченка в Еммонтові і одночасно редагував часопис «Номіни». Від 1922. року замішав у Вінніпегу, де був редактором «Канадійського Українця» один рік, а останніх 7 літ працював у Скандинавсько-Американській Корабельній Лінії. Тепер є головою Товариства «Українська Рідна Школа» в Канаді і інспектором рідних шкіл, головою «Братства Українців Католиків» у провінції Манітобі і членом централі С. Г. Д. Має 42 роки, жоватий і має 2 діточок.

П. Загаріччук живо цікавиться економічними справами. Багато пише до часописів українських

та англійських, написав підручник української мови, склади і граматики для рідних шкіл у Канаді. Із своєї громадської праці відомий українцям у цілій Канаді.

Як відомо, досі був першим та єдиним українським домініяльним послом Канади в Оттаві, Онтеріо, п. Михайло Лучкович, котрий тепер знову кандидує вже втретє. Якби виїшов послом і п. Антія Загаріччук то канадійські українці мали би двох своїх послів у федеральнім парламенті Канади.

В. БРИТАНІЯ ЗМІНЮЄ СТРАТЕГІЧНІ БАЗИ.

РИМ, 24. 8. ПАТ. Лондонський кореспондент щоденника «Попольо д'Італія» пише так про вміслий нарад британської ради міністрів: 1) Британський уряд не допустить, щоб озеро Тана і джерела Білого Нілу попали під чужу контролю; 2) Британський уряд уважав необхідним змінити стратегічні бази на шляху з Англії до Червоного Моря.

АТЕНИ, 24. 8. ПАТ. Британське посольство звернулось з проханням до грецького уряду, щоб дозволив облітати у Греції ескадрам британських літаків, які летять до Судану. Літаки братимуть у Греції паливо

Крипта ОО. Реформатів при вул. Янівській ч. 66.

Післям для померлих вимагає, щоб їх тіла зносили. Межанаєна справа, зв'язана з теоретичною умовою, а доми, тієї цілі служать у Львові три перестроєні доми, названі криптами. Всі вони відносяться до завданню, якщо де-рід про Львівський міський звичай віддає від Янівського цвинтаря в утиски і спричинює багато негод. Цьому бракові міланю жиди ОО. Реформати, що пішли за голосом своїх пастирів і вже в найбільшій величій поспішності свою крипту помістили в спеціальній будинку побіч костелу, утворивши від оглядом архітектонічним, світлових ефектів і техніки, без закладу. Невеличкі фінансові оцінки вартості копії будови, інсталяції і практичних умов, а скромна рента їде на удержання і виконання й уників у часі їх середніх студій. Після їх скінчення, вони будуть вступити до Чину ОО. Реформатів, або вибрати собі іншу чесну дорогу життя. У практиці, отримавши нову крипту, з огляду на її положення і значення, на такій цілі, має велике значення. Місце це, яке постане з почини ОО. Реформатів та їх Всч. Гвардія на Св. Стріла буде служити потрібній та поважній цілі.

ЗАТІСНЕННЯ НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВЗАЄМИН.

ВАРШАВА, 24. 8. ПАТ. Вчора гостив польський амбасадор фон Мольке начальниці польського кружляка «Кенігсберг», команданта Шмундта з шістьма старшинами, які приїхали з реанітою до Польщі. На бенкеті були представники польської армії і моряки під проводом германіччя міністерства військових справ ген. Каспінського.

На бенкеті виступив промову амб. фон Мольке, підкреслюючи значіння цієї візиту до польсько-німецького порозуміння. Своєю промовою закінчив тостом за розвій Польщі, на честь президента Польщі Мосціцького і польської польської моряки. Відмовив ген. Каспінський закінчив свою промову тостом за Німеччину, канц. Гітлера і німецької військової моряки.

ГДІНІЯ, 24. 8. ПАТ. Нині в год. 11.35 вліткі старшини вернулись літаком з Варшави в Гдині.

Командор Шмундт гостив сніданком на кораблю «Кенігсберг» 16 вищих старшин польської моряки під проводом командира Унрута.

ХОРА ПЕЧІНКА затроює організм.

Розлади в чинності печінки і виділованих з неї спривинное свого роду затроєння організму і на тім ряд найважчих недуг.

Зела Maricrpa Вольської «Bilosa» що має собі відомі екзотичні рослини Combretum і Beld. в будують печінку до властивості праці та спривинні виділованим жовчю і дають природне використання. Важливість їх при термінах печінки і жовчової шочка (жовчової каміції).

Зела з охор. звж. «Bilosa» дістати можна в аптеках і дрогеріях (аптечних складах).

Вирібно Maricrpa E. Вольскі, Варшава. Золоті М. А. 1.

ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ МІЖНАРОДНОГО СОЮЗУ ЖУРНАЛІСТІВ.

ПАРИЖ, 24. 8. ПАТ. Міжнародна федерація журналістів вислала до поодиноких організмів журналістів листа, в якому виводить татію голови союзу польських журналістів деп. Спечинського про виселення з СССР рад. Ов. Бра-Берола і звинувачує своїх членів, щоб протестували проти цього рішення тому, що польський журналіст виконував свої професійні обов'язки.

Жадайте всюди!

найкращу ріднину, пасту і порошки до чинення металів і посуду — та смак до лещат. 440 37-2 Львів, Бандурського 1.

„СІЛЬВА“

СМЕРТНІ ПРИСУДИ ЗА УЧАСТЬ У ПОВСТАННІ.

ВІЛГОРОД, 24. 8. ПАТ. «Політик» пише: Надавчийний альбанський трибунал у Фірі, вдалося повстання, засудив на кару смерті підстеріжів і 8 жандармів. 9 жандармів мали трибунал по 15 років тяжких робіт. Співачі дальших строгих прилюдів на повстання. В д. бані переводять масові арештування і тому нині переповнені. Поліція зареєструвала 4000 осіб, в яких помістила арештування.

НОВИНИ

— Д-р Т. Е. Бурачницький, хірург-оператор і спеціаліст хорібі уха, горла й носа, вернувся з ординує як досі при вул. Сапін 43. 218 1-2

— Українська аска в раті. Радіостанція в Кошицях (259,1) передала відеосвіт, 27. серпня, аудіо для Закордоння. З музичної частини програми спів нашої співачки Остапчук-Науменко-Почаєк аудіо в г. 17.40.

— За чистоту міста. Городське староство у Львові пригадує, що власники реальностей обов'язані дбати про удержання чистоти на хідниках перед домами. Хідники перед очищенням слід скропити водою а сміття зложити на відповідному місці, звідки заберуть його робітники із заведення чистоти міста. Крім того власники реальностей мають дбати про чистоту в нутрі домі, все те під загрозою карно-адміністративної відповідальності.

— Авто зударилось із залізничним поїздом. Біля Брухович вантажне авто фірми Лінтер, що перевозило хатню обстановку з літництва й інші річч, вїхало на рампі на особовий поїзд. Локомотив розбила авто, а зпід розкиненої обстановки видобули чотирьох ранених подорожніх, що їхали авто. Ушкоджена теж локомотива та перший вагон за нею. Трох ранених забрали до шпиталю. Причиною катастрофи була незамкнена рампя.

— Львівська хроніка. Якийсь прохожий на вул. Академічній подаючи Неллі Лернер хусточку, яку вона згубила, вкрав їй золоту браслетку вартості 250 зол. — Глуха 59-літня Мінля Ляндесберг упала на Замарстинівській вул. під трамвай. Ратункова станція забрала її до шпиталю. — При вул. Локетка 4. а. 32-літня Кар. Котліська напилася сильного квасу; при вул. Ходоровського 11 а. 30-літня Урш. Фак випила пів літри денатурату після родинної суперечки. Обі рят. станція відвезла до шпиталю.

— На Левандівці бандити поранили ножами Мих. Пинкевича. В грізному стані відставили раненого до шпиталю. Крізь відчинене горішнє вікно з хати Як. Германа при вул. Шкарповій 7. вкрав злодій гардеробу, готівку й ос. документи Якова Германа.

— Станіславів не має щастя до державних урядів. Недавно ліквідовано тамтешню дирекцію залізниць, не зважаючи на протести місцевого громадянства, що клопочеться розвитком цього воєвідського міста. На місці залізничної дирекції встановлено бюро контролю залізничних доходів. Тепер центральна влада рішила перенести це бюро до Бидгощі, наслідком чого яких двіста урядовців з родинами мусить покинути Станіславів. У зв'язку з тим відбулося в селі станіславівської міської ради віче, на

якому частина громадянства запротестувала проти ліквідації згаданого бюро, добачуючи в ній дальше ослаблення польскости цього міста.

— Згоріла горальня. В Полянні, к. Миколаєва вибухнула пожежа в філярку фондації Абрагамовичів, який із горальнею арендує жид Герм. Фрідлім. Згоріла горальня, стодала з 7 вагонами збіжжя, дві стайні з двома кіньми, 1 вагон пшениці та два вагони жита, крім того багато конюшини й ячменю. Збіжжя було обезпечене на 20.000 зол. Шкоди є на 100.000.

— Краєва хроніка. Ліквідацію маєтку Спілка Броди, якої співвласником є Станіслав Рудроф, засуджений на довічне ув'язнення, відложено на 30. вересня ц. р. Вартість нерухомостей оцінено на 1.350.000 зол. — В Ходорові відбувся з'їзд секти дослідників св. писма, т. зв. суботників при участі кількості осіб. — У вересні ц. р. виїде до Палестини 2.000 жидів у Польщі.

— Чим образився поліцист. Городський суд у Варшаві розбирав цікаву справу на підкладі словної зневаги. Постерунковий Ян Вуйцік, перенесений до Варшави, придержав під час нічної служби більше товариство, що виробляло на вулиці крики. Почувши польську мову Вуйціка, одні з товариства кликнув: „Патіше го! Галілеуш!“ Цим натяком на походження з Галичини поліцист почувся ображеним і спрямував справу до суду. Суддя засудив чотири особи, між ними одну жінку, на 2 тижні арешту з припиненням, признаючи, що епітет „галілеуш“ є образою.

— Ендецькі методи. В Люблині відбувається процес видавців ендецького „Глосу Любельського“, яким закінено спронування 12.000 зол. Ця сума вплинула як жертва в користь різних суспільних установ.

— Страйки в Лодзі. В лодській текстильній окрузі застрайкувало 1.500 ручних ткачів, занятих виробом хусток. Причиною страйку є обнижжя зарплат. Також у заведенні Лененберга вибух страйк з тої самої причини. Заноситься на страйк також в інших фабриках.

— Людожерна свиня. Жахлива подія сталася в селі Мінікові біля Бидгоща. Одна селянка чистила хлів і лишила без опіки 3-літню дитину на подвір'ю. Тимчасом на дитину напала свиня і відкусила їй вуха та пропризла шию й голову. Покликано лікаря, що дав дитині першу лікарську поміч і велів відставити її до шпиталю в Бидгощі.

— Сполошив злодія поліцією. До мешкання Антоніни Маєвської в Кельцях добулося вночі трох бандитів, озброєних револьверами, і почали грабити цінні предмети. Напад завважав сусід Ст. Іванський, який рішився на таку штуку: Підійшов на пальцях до дверей замкненого мешкання і крикнув голосно: „Стій, руки вгору,

тут поліція!“ Наслідок був несподіваний, бо налякані бандити, забувши про свою зброю, кинули спаквану добу, попискаючи крізь двері, бо довити бандитів ані не гадав. Повідомити негайно поліцію, яка почала шукати за бандитами.

— Грім спалив вітрак. Незвичайна подія сталася в Томашові. В часі недавньої бурі грім ударив у вітрак, що був у руху, й запалив його. Дерев'яний млин згорів до тла. Гарний та грізний був вид, як падали вогнем крила, обертаючись довкола осей. Забобонні люди добачували в цьому зловіщий знак і почали серед дощу тікати з хат. Коло вітрака вдарив ще раз грім і збив Томаш Стефанського.

— За зневагу Гітлера. Перед судом у Варшаві стане власник аптичних виробів, Нухім Гальберштадт під закидом образи Гітлера. Він став від одної німецької фірми оферту. Обурений тим відослав її назад, виписавши на коперті лайку під адресою Гітлера та його уряду. В Німеччині спрямували цю коперту до міністерства почт і телеграфів, яке знову звернулося до польської судової влади. Гальберштадт потягнути до відповідальності за зневагу голови чужинної держави. Відповідний параграф карного закону передбачує за те кару ув'язнення до трох років.

СПОРТ.

ЗА ВХІД ДО ОКР. ЛІГИ.

ПЕРЕМІЩІЛЬ. Сян — Юнак 3:0 (3:0). Ворота для Сяну здобув Турко. З огляду на різну кількість здобутих тонок в Коронію відбудуться треті рішення матчу на нейтральному терені.

ДРОГОБІЧ. Палгіра — Тур 1:0 (0:0). Мист. к. 5. Ворота для української дружини здобув Кубелак з карного.

СТРИЙ. Скала — Бетар 1:1 (0:1). Мист. к. 5. Ворота для української дружини здобув Хоминяк.

МИСТЕЦТВА ЛІГИ.

Львів. Погонь — Л. К. С. 5:0 (2:0).

ПОЗНАНЬ. Варта — Гарбаря 5:1 (3:0).

КРАКІВ. Красовія — Варшавська 4:1 (2:0).

КАТОВИЦІ. Шлеск — Висла 2:0 (1:0).

ВАРШАВА. Польонія — Легія 1:1 (0:0).

МИСТЕЦТВА ОКР. ЛІГИ.

Львів. Огніско — Другий Сокіл 2:1 (0:0).

СТРИЙ. Погонь (Стрий) — Ресовія 1:1 (1:0).

ЗА ВХІД ДО ЛІГИ.

СТАНІСЛАВІВ. Ресера — П. К. С. 4:3 (0:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Україна — Т. С. Л. 3:1 (0:1). Ворота для України стріляли Миклош 2 і Краєвський 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Театри.

Великий Миський Театр.
Нечиний.

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 26. VIII. год. 8. веч. „Чоловік 300.000“. Ціни найнижчі. Абон. 32.
Вівторок, 27. VIII. год. 8. веч. „Чоловік 300.000“.

Концерти українських студентів Богословської Академії у Львові відбудуться:

Коложні 26. VIII.
Станіславів 27. VIII.
Дохід іде на Рідну Школу.

Кіна.

АДРІА: „Знеславлена“ і „Світля Адрі“.

АПОЛЛО: „Недокінчена симфонія“.

АТЛАНТИК: „Тигр Пачифіку“.

ВАНДА: „Чоловік, який вкрав серце“ і ревія „Я не є ангелом“.

ГРАЖИНА: „Віна Вілі“.

КАСІНО: „Вулиця шаління“, „Коли забавки будуться“ та звуковий тижневик.

КОЛІСЕЙ: Нечиний.

КОПЕРНИК: „Тунель“ (на ос. повісті Берн. Келермана).

МАРУСЕНЬКА: „Тунель“ (на ос. повісті Берн. Келермана).

МІРАЖ: „Велика княжна Олександра“, „Одні ніч для тебе“.

МУЗА: „Великий грач“, „Щастя на вулиці“.

ПАКС: Нечиний.

ПАЛАС: „Світ із уяви“.

ПАН: „Вондер-Бар“, „Білі люди“.

РАЙ: „Гарзавне кохання“ (з Джонні Вайсмілер).

СВІТ: Нечиний.

СОНЦЕ: „Незнайомий з телефону“, „Герой Арзоні“.

СТИЛЕВЕ: „42-вулиця“ і ревія „Симфонія гумору“.

УТІХА: „Местних прерій“ та ревія.

ХИМЕРА: „Бабуна“ (фільм з життя муришнї плек. Ванту).

Закордонне радіо.

Понеділок, 26. серпня 1935.

Відень (506,8) 17.30 Арії та пісні. 19.15 „Фальстаф“ оп. Верді (транс. із Зальцбурга). 22.15 Популярна музика. Прага (470,2) 18.35 Невідані твори К. М. Весселін (арфа). Париж (1648) 12.15 Симф. музика. 22.30 Танк. музика. Білгород (437,3) 16.30, 17.00 Російські й сербські пісні. Берлін (356,7) 12.00, 19.00, 22.40 Концерт. Кенігсгаузен (1571) 14.00 Музика. 20.10 „Трапїста“ оп. Верді (на стилі). Кельн (455,9) 14.15 Концерт. 20.10 Муз. мандрівка по Еспанії. Лейпциг (382,2) 16.00 (симфонія на два форт., 21.10 Квартет. Мінхен (405,4) 11. Легка музика. 19.40 Дівчата співають. 21.30 Нар. музика, пісні. Москва (1724) 18.15 Пісні Мусоргського. Будапешт (1205) Співа, музика. 17.30 Циг. музика. Мільно (221,1) 11.30, 13.05 Легка музика. 20.40 Симф. концерт. Рим (420,8) 17.05 Легка музика. 20.40 „Джиголетте“ оп. Легара.

Вівторок, 27. серпня 1934.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт. 17.20 Солісти (муз. спів). 19.30 У веселій літній час муз. ауд., 20.15 „Граючий Відень“ муз.-ноч. ауд. Кошиці (259,1) 17.40 Для Закордоння (спів: Остапчук-Науменкова). Прага (470,2) 19.3. 20.00 Концерт. 21.30 Вок. квартет. Париж (1648) 12.15, 20.45 Легка музика. Білгород (437,3) 13.15 Пісні. 16.00 Скрипка. Берлін (356,7) 16.00 Вес. словно-муз.

авд. 19.00 Пісні Пфіннера й Вольфа (Шпринг альт). Кенігсгаузен (1571) 12.00, 16.00 Нарід на дачі для народу (реп. ауд. з муз. і сп.). 18.00 Твори на форт. Кельн (455,9) 20.40 Соната а-дур Шуберта ч. 4. 22.20 Симфонія 4. ес-дур Брамса. Мінхен (405,4) 16.10 Солісти (сп. муз.). 19.05 Нар. муз., 20.10 „Ді Шнайдер фон Шенау“ ком. оп. Брандт-Буйса. Москва (748) 18.30 Симф. концерт. Будапешт (550,5) 12.05, 22.20 Циг. музика. 17.90 Солю на пимбалах. 19.30 Спів. 20.45 Концерт оп. орх. Мільно (221,2) 11.30 Тріо. 20.45 „Кавалір місяця“ оп. Цірера. Рим (420,8) 18.15 Популярна музика. 20.00 Орх. концерт.

Львівське радіо.

Понеділок, 26. серпня 1935.

6.30 Ранішня ауд., 8.25 Практ. вказівки. 11.57 Сигнал часу. 12.03 Метеоролог. вістік. 12.05 Полудн. денник. 12.15 Концерт. 13.00 Хвилянка для жінок. 13.05 Вок. муз. з гр. пл., 15.15 Бірка. 15.25 Експорт. 15.30 Салон. музика. 16.00 Дачі дітей. В що будемо бавитися. 16.15 Концерт солістів (муз., сп.). 16.50 „Партач“ оп. А. Гурського. 17.00 Форт. ресіталь. 17.35 Популярна музика з гр. пл., 18.80 Від побільшуючих саод до електронових мікроскопів. 18.15 З пісенкою в поле (нар. пісні, хор). 18.30 Гутірка про моди. 18.40 Сусп. хвилянка. 18.15 Легка музика з гр. пл., 19.15 Реклам. концерт. 19.30 Акт. гутірка. 19.50 Що читати. 20.00 На Чорногорі. 20.10 Радіокабарет із гр. пл., 20.45 Веч. денник. 20.55 З давньої та суч. Польщі. 21.00 Симф. концерт у вик. орх., 22.00, 22.06 Спорт. вістік. 22.10. 23.05 Мала оркестра.

Вівторок, 27. серпня 1935.

6.30 Ранішня ауд., 6.50 Музика з гр. пл.; у перерв. ок. 7.20 Поранний денник. Спорт.-тур. гутірка. 8.25 Практ.

вказівки. 9.15 Музика з гр. пл., 9.30 Транс. із Трієсту. Перша мандрівка кораблем „Пісудський“, 10.57 Сигнал часу. 12.03 Метеоролог. вістік. 12.05 Полудн. денник. 12.15 По дві пісенки з гр. пл., 13.00 Хвилянка для жінок. 13.05 Концерт орх., 13.30 З ринку праці. 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Бірка. 15.25 Експорт. 15.30 Концерт орх., 16.00 Скрипка ПКО. 16.15 Симф. муз. з гр. пл., 16.50 „Гуральська легенда“ Каз. Тетмаєра. 17.00 Концерт орх., 18.00 Гутірка. Пташаче молоко. 18.10 Хвилянка поезії. 18.15 Веч. Польща співає. 18.30 Телівиз. скрипка. 18.40 Сільна перука. мист. жарт. 18.45 Популярна муз. з гр. пл., 19.15 Реклам. концерт. 19.30 Вок. дует із гр. пл., 19.50 Акт. гутірка. 20.00 Літа чи леб. бра. режиса. 20.10 Відомості. 20.15 Веч. денник. 20.55 З давньої та сучасної Польщі. 21.00 Легка музика. Кабаретом пісенки з гр. пл., 21.10 Із шалової Олімпіади в Варшаві. 21.30 Концерт симф. орх., 22.30, 22.36 Спорт. вістік. 22.40. 23.05 Концерт малої орх.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Чи Ваш годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до Івана Зеленого, Львів, Марійська пл. 2. — Препейзно, солідно, дешево. З провісції присилайте поштою. 82 10-2

Винайму 2 покої соняшні, кухня, ванна, Богданівка, Орля одинадцять. 8-3

Спортові нагороди, медалі, жетони, відзнаки, цвяхи до прапорів, тощо — поручає:

Електр. Вирібня В. Л. БУШЕК
Львів, Академічна ч. 6. — Тел. 218-48
193